

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

The Development Model of School Toward White School Project Follow the King's Philosophy in Sustainable Development

รอง ปัญสังกา*

Rong Punsungka et,al.

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 1** ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวนทั้งสิ้น 175 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน **ขั้นตอนที่ 2** การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน และตรวจสอบร่างรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ**ขั้นตอนที่ 3** การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนสีขาว ที่ได้รับรางวัลโรงเรียนสีขาว ระดับเงิน จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 105 คน ตรวจสอบ ความเป็นประโยชน์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบทดสอบ

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพ การดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวัง และการค้นหาตามลำดับ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราช โดยรวม พบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการความเข้าใจรองลงมาคือ การป้องกัน และการค้นหา 2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนา

* ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และผู้ร่วมวิจัย บุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ลักษณะของรูปแบบเป็นการดำเนินงานเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีผลย้อนกลับทุกขั้นตอน ซึ่งกระบวนการ พัฒนาประกอบด้วย 1) เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ (1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ (2) ศึกษาให้ประจักษ์ 2) เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (1) ใช้หลักการเบ็ดจากข้างใน (2) แก้ไขจากจุดเล็ก (3) ลงมือทำให้สำเร็จ (4) รู้ชอบเขตภูมิสังคม และ 3) พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข (2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม (3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล (4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ 3. ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านความรู้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาด มีความรู้หลังการพัฒนาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้รูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ รูปแบบการพัฒนา/ สถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว/ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the problems and needs of School toward white school Project follow the King's Philosophy in Sustainable Development 2) to construct and develop the model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development and 3) to test and evaluate the development model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development The procedure of research and development followed 3 steps: step 1) to study the problems and needs of School toward white school Project follow the King's Philosophy in Sustainable Development. The target group consists of school administrators, teachers who responsible for white school project totally 175 respondents with 12 experts. Step 2) to construction the development model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development consists of 2 administrators, a supervisor and 2 (by purposive Sampling) teachers who responsible for white school totally 7 respondents. And examine the model's style by experts. Step 3) To test and evaluate the development model of School toward white school Project follow the King's philosophy in sustainable development, the target group consists of school administrators , teachers and educational persons from 3 schools (1 small-sized school, 1 medium-sized school and 1 large school) which won the silver medals of white school project totally 105 respondents to evaluate appropriateness and feasibility on the development model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development. The research instruments consist of questionnaires, evaluating and tests.

The findings were as follow;

1. Overall, the performance was rated at a moderate level. The process was rate at the highest level; the operation was rate at a high level, followed by the school supervisor and understanding. And the needs of the Development of school toward white school Project follow the King's philosophy in sustainable development was rated at a high level, the understanding factor was rated at highest level, followed by the school supervisory and development.

2. The result of using the development model of school toward white school project follow the King's Philosophy in Sustainable Development by the administrators of Leoi Educational Service Area 1, the systemic operation system consists of Input, Process and output, was feed backed in every steps.

The development operation consists of 1) understanding that consists of analyze problems and empirical research 2) accession that consists of exploding within, edit from small point, successfully complete and know the boundary landscape. 3) Development consists of (1) appropriate connected solutions (2) participation and mutual benefit (3) gathering and reflecting results (4) revealing people the inspiration.

3.The evaluation by experts found that the benefit, feasibility, precision and appropriation was rated in high level.

The result of the Development model of School toward white school Project follow the King's Philosophy in Sustainable Development by Leoi Educational Service Area Office 1 , found that government teachers and educational person' post developmental knowledge was increased with statistically significance difference at 0.01 level. Satisfaction level assessment to the model was at high level.

Keywords: The Development Model/ White School Project the King's Philosophy
บทนำ

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาความมั่นคงปลอดภัยของมนุษยชาติ (Human security) และยาเสพติดเป็นตัวการที่สำคัญในการบ่อนทำลายกำลังทรัพยากรบุคคลของชาติ (สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด พ.ศ. 2558-2562 ,online) จากรายงานสถานการณ์ยาเสพติดระดับโลกพบว่าแนวโน้มประชากรโลกในกลุ่มอายุ 15-35 ปีจะมีการใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น (United Nations Office on Drugs and Crime, 2560) สำหรับประเทศไทย ข้อมูลด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดจากสถาบันธัญญารักษ์ใน ปีงบประมาณ 2556-2560 พบว่า ทั้ง 5 ปีงบประมาณ ประมาณร้อยละ 85 ผู้ป่วยเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 15-19 ปีและ 20-24 ปี (สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด แห่งชาติบรมราชชนนี, 2560)

จากการสำรวจข้อมูลนักเรียน นักศึกษาใน โรงเรียนประถม มัธยม อาชีวศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา พบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กและเยาวชนในช่วงอายุ 6-12 ปี ครอบคลุมเด็กที่อยู่ในช่วงอายุ ประถมศึกษา ไปจนถึงอุดมศึกษาทั้งในระบบการศึกษาและ นอกบบการศึกษา มีแนวโน้มการใช้สาร เสพติดมากกว่าเยาวชนทั่วไป พบว่า สาร เสพติดที่ผู้ เรียนเสพมากเป็น เหล้า บุหรี่ กัญชา ร้อยละ 25.40 , 14.60 และ 4.00 ตาม ลำดับ ซึ่งสถานที่ผู้เรียนมักไปเสพสารเสพติด มากที่สุด คือ สถาบันเทิง สถานที่รกร้าง และ

บ้านเพื่อนร้อยละ 66.70 , 56.00 และ 53.00 ตามลำดับ และสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียน เสพสารเสพติดมากที่สุด อันดับหนึ่งคือการถูก เพื่อนชวน การขาดความรักความอบอุ่นจาก ครอบครัว ความเครียดและวิตกกังวล ตามลำดับ (สุจิตตา ฤทธิมนตรี และมานพ คณะโต,2559) ซึ่งสภาพดังกล่าวเป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครองครู อาจารย์ต้องเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยงปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร เกมออนไลน์ การพนัน และการทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ โดยใช้แนวคิดและหลักการของ “4 ประสาน 2 คำ” ซึ่ง 4 ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูอาจารย์ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน นักศึกษา และส่วนของ 2 คำ เดิมเป็นผู้แทนชุมชน แต่พื้นที่เสี่ยงเพิ่มมากขึ้น จึงได้กำหนดใหม่เพื่อให้มีบุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงาน สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้แก่ ตำรวจ ทหาร ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา และใช้ ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการ บริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมี เครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูลและไม่ไล่ผู้เรียนออก เป็นแนวทางการดำเนินงานโครงการ สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติด และอบายมุข โดยบูรณาการแผนงานกับทุกภาคส่วนและระดมทรัพยากรจากทุกหน่วยงานในการจัดทำองค์ ความรู้และประสานงานเป็นกลไกขับเคลื่อนงานในสถานศึกษา โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติด และอบายมุข เป็นการดำเนินการตามหลักการและเหตุผลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้เติบโต งดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมมีคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง เป็น คนเก่ง คนดีดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของศาสตร์พระราชา คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้คนมีความสุข โดย ต้องคำนึงถึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม สถานศึกษา นอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับกระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 มีสถานศึกษาในสังกัดในสังกัดทั้งหมด จำนวน 154 โรงเรียน โดยได้ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดมา อย่างต่อเนื่องและให้ร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ในปีการศึกษา 2560 พบว่า ยังมีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาวและยังไม่ได้ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาสีขาว ระดับเงิน โดยภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ยังไม่ถึงเป้าหมาย 100 เปอร์เซ็นต์ และยังพบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาวในระดับเงิน และระดับทอง ยังมีการ ปฏิบัติในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดมี ด้านความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงาน การนิเทศติดตาม แบบมีส่วนร่วม และการประเมินผลและระบบการส่งต่อ อยู่ในระบับน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1, 2559) ซึ่งหากไม่ได้รับการพัฒนาอาจจะทำให้เป้าหมายการขับเคลื่อนโครงการ

สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข เป็นไปได้ยากในอนาคต จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวที่ปลอดยาเสพติด และอบายมุขที่ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์

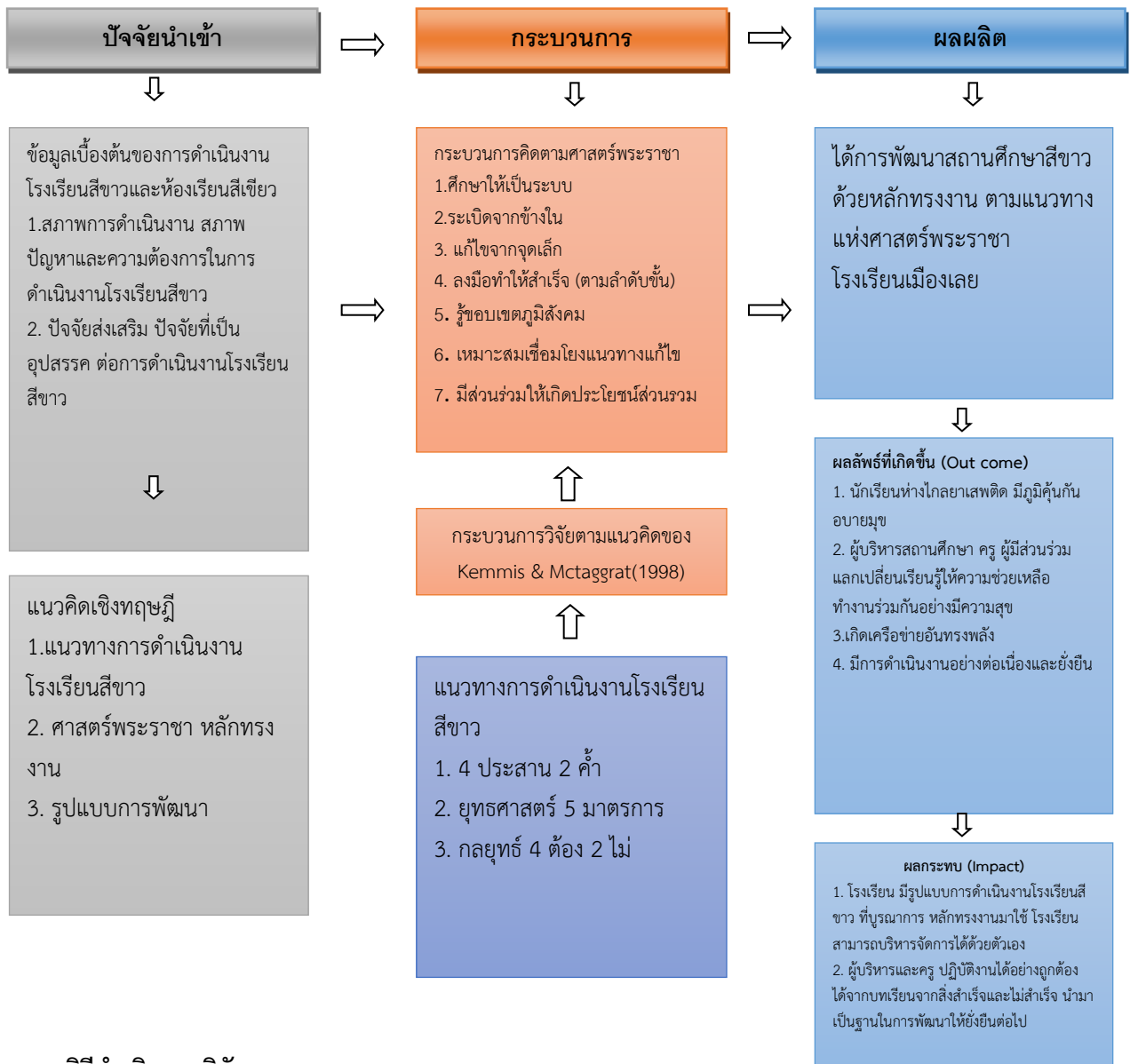
1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด จากนักวิชาการและนักการศึกษา ทั้งในเรื่องศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและโรงเรียนสีขาว ดังนี้ พรภักดิ์ พานพิศ (2552) ราไพ ไชยพาลี (2546) จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่ (2546) เพ็ญลักษณ์ บุญความดี (2543) อุชรี แสงศิลา (2544) นवलพร ย้งรอด (2544) กิตติวงศ์ สาสวด และปรีชา ดิลกวุฒิสิทธิ์ (2559) กุสุมา สว่างพันธุ์ (2558) บุษกร วัฒนบุตร พระครูโสภาสนนทกิตติ์ และพระอุดมสิทธิธนายก (2516) สิงห์ สิงห์ขจร (2558) ยอดชาย ภูพานไร่ (2559) สีนวล บุญย่านยาว (2559) สุขัญญา เยื้องกลาง (2561)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีเขียวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีเขียว ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 154 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 308 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบไปด้วย ผอ.สพป./รอง ผอ.สพป.ที่ได้รับรางวัล(เกี่ยวกับยาเสพติด) จำนวน 1 คน ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัดที่ได้รับรางวัล(เกี่ยวกับยาเสพติด) จำนวน 1 คน ศึกษาานิเทศก์ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีเขียว จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา สพป. ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีเขียว จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีเขียว จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ ปปส. จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีเขียวขนาดเล็ก ที่ได้รับรางวัลระดับทอง จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีเขียวขนาดกลาง ที่ได้รับรางวัลระดับทอง จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียน

สีขาวขนาดใหญ่ ที่ได้รับรางวัลระดับทอง จำนวนทั้งสิ้น 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 คณะกรรมการยกร่าง ประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน และตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน ประกอบด้วย คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 คน ผอ.สพป./รอง ผอ.สพป. จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา สพป. ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ ปปส. จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ตรวจสอบ ความเป็นประโยชน์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนสีขาว ที่ได้รับรางวัลโรงเรียนสีขาว ระดับเงิน จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 105 คน ตรวจสอบ ความเป็นประโยชน์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีดังนี้

1.1 สภาพ การดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52, S.D = 0.60$) รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74, S.D = 0.38$) รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวัง ($\bar{X} = 2.32, S.D = 0.40$) และการค้นหา ($\bar{X} = 2.26, S.D = 0.65$) ตามลำดับ

1.2 ความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D = 0.89$) และด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.59, S.D = 0.76$) รองลงมาคือ การป้องกัน ($\bar{X} = 4.48, S.D = 0.42$) และการค้นหา ($\bar{X} = 4.32, S.D = 0.52$) ตามลำดับ

2. ผลการสร้างและพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัย

นำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ ดังนี้

1) เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ (2) ศึกษาให้ประจักษ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการจะต้องวิเคราะห์สภาพ ปัญหาความต้องการความเป็นของหน่วยงาน ของบุคลากรและการวิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล และสาเหตุที่เป็นจริง คุณครูรู้จักจำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวางแผนดำเนินโครงการ มี สสำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของสารเสพติดและอบายมุข สสำรวจสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

2) เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ใช้หลักการเปิดจากข้างใน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข หรือวิธีการปฏิบัติ และรู้จักวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความตระหนัก ซาบซึ้งที่จะแก้ปัญหาหรืออยากมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นำผลการศึกษาสภาพ มากำหนดรูปแบบวิธีการป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข วิเคราะห์คัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (2) แก้ไขจากจุดเล็ก หมายถึง รู้จักแก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ไม่ว่าจะปัญหาจะเล็กหรือใหญ่ หากรู้จักสามารถแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จ ก็จะเกิดแรงบันดาลใจในการแก้ไขปัญหาที่ใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการทำงานที่ถูกต้องและเหมาะสม (3) ลงมือทำให้สำเร็จ หมายถึง ในการทำงานต้องรู้จักสร้างโอกาสและมองเห็นว่าการทำงานหรือการดำเนินงานตามโครงการจะสามารถแก้ไขปัญหานั้นและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมหาศาล จนเกิดอยากจะทำสำเร็จ อยู่เสมอ วางแผนการดำเนินงานเหมาะสม (4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม หมายถึง เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคม และสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเกิดประสิทธิผลจัดทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ จัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบัน

3) พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนประกอบด้วย (1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการใช้วิธีในการแก้ไข หรือดำเนินงานที่หลากหลาย อันเป็นวิธีการที่ ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ บูรณาการจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันแก้ปัญหายาเสพติด (2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เช่น นิเทศ ติดตาม และทุกคนสามารถสะท้อนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวประสบความสำเร็จ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานอยู่เสมอ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรต่างๆ ชุมชนและโรงเรียนเพื่อสอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหายาเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร และการทะเลาะวิวาท (3) รวบรวม นำมาสะท้อนผล หมายถึง การถอดบทเรียน ประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรม ประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงนำองค์ความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ (4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ หมายถึง นำเสนอผลการปฏิบัติงานโครงการโรงเรียนสีขาวในแต่ละชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีการมอบรางวัล ร่วมชื่นชมแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียน

3. ผลการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า มีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ โดยมีข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์

4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า

4.1 ด้านความรู้ พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาด มีความรู้หลังการพัฒนาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก รายการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เนื้อหาการปฏิบัติงานมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย การเรียบเรียงองค์ประกอบของคู่มือครบถ้วนและครอบคลุม และรูปแบบเนื้อหาในการนำเสนอของคู่มือมีความเหมาะสม ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพ การดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวัง และการค้นหา ตามลำดับ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชารวม พบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการความเข้าใจรองลงมาคือ การป้องกัน และการค้นหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวได้ดำเนินการตามโครงการมาโดยตลอดและได้พบว่าหากสามารถพัฒนาขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำงานได้ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็จะส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุกานดา จันทวารีย์ และสุทธิพันธ์ อรรถภูวาส (2560) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา พบว่า กลยุทธ์การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกัน ยาเสพติดในสถานศึกษานั้น เป็นการเสริมสร้างระบบ ภูมิคุ้มกันทางสังคมอีกปัจจัยหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยยึดหลัก “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” รวมทั้ง “สร้าง สมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติและขับเคลื่อนให้บังเกิด ผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ทั้งนี้การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา ทุกขั้นตอนต้องใช้องค์ประกอบในหลายๆ ด้านในการ พัฒนาด้านต่างๆด้วยความรอบคอบ เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย รวมทั้งเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกในคุณธรรมและ จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วยความเพียรจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้พร้อมเผชิญกับการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งใน ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ วรางคณา จันท์คง และปาจรีย์ผลประเสริฐ (2561) ที่ศึกษา แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกสถานศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและ เยาวชนนอกสถานศึกษา ด้านชุมชน คือ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ ประชาชนในชุมชน เพื่อให้เข้าใจบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสามารถสนับสนุนเด็กและเยาวชนไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และแนวทางด้านครอบครัวควรสร้างความเข้าใจให้แก่คนใน ครอบครัวถึงวิธีการปฏิบัติหากพบว่าสมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด

2. ผลการสร้างและพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ มีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ โดยมีข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้

ดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจแก่กลุ่มผู้ทดลองใช้คู่มือถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ รวมทั้งมีการชี้แจงขั้นตอนการใช้คู่มือ และมีการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือ แนะนำในระหว่างทดลองใช้คู่มือเป็นระยะและสม่ำเสมอ นอกจากนี้การจัดทำคู่มือดังกล่าวมาจากฐานการสำรวจสภาพปฏิบัติงานและความต้องการพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รวมทั้งคู่มือดังกล่าวยังได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จึงทำให้ได้คู่มือที่ตรงกับสภาพการปฏิบัติงานจริง และความต้องการพัฒนาของกลุ่มผู้ทดลองใช้คู่มือ ซึ่งสอดคล้องกับศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2542) ที่กล่าวถึงคู่มือที่ดีว่า ควรมีเนื้อหาสาระตรงกับเรื่องที่จะศึกษาการนำเสนอเนื้อหาควรพิจารณาให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของวงศ์จันทร์ แก้วสีนวล (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านความรู้ พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาด มีความรู้หลังการพัฒนาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก รายการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เนื้อหาการปฏิบัติงานมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย การเรียบเรียงองค์ประกอบของคู่มือครบถ้วนและครอบคลุม และรูปแบบเนื้อหาในการนำเสนอของคู่มือมีความเหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ได้นำกระบวนการตามคู่มือพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพไปใช้จริงตามบริบทของสภาพการปฏิบัติงานและความต้องการของแต่ละสถานศึกษาและเชื่อมโยงกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้วิจัย มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำคู่มือเพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการที่มีความชัดเจนและถูกต้องเพื่อให้เกิดมาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยผู้วิจัยได้ออกแบบและจัดทำคู่มือตามหลักการที่นักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนะไว้ ซึ่งสอดคล้องกับปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ (2556) ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2542) และคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2551) ที่กล่าวถึงลักษณะของคู่มือที่ดีว่า คู่มือที่ดีนั้นจะต้องระบุความสำคัญและประโยชน์ของคู่มือที่จะนำไปใช้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้คู่มือให้ชัดเจนว่าผู้วิจัยจะได้อะไรมีค่าชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจขั้นตอนการใช้คู่มือ จัดรูปเล่มให้น่าสนใจ เนื้อหาสาระที่ปรากฏในคู่มือควรจัดให้เหมาะสมกับพื้นฐาน ความรู้ของผู้ที่จะศึกษาใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีตัวอย่างเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจมีภาพประกอบเนื้อหา และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยเสมอ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ให้เกิดความยั่งยืน
2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพแบบฐานรากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดอบายมุขกับ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติวงศ์ สาสดและปรีชา ดิลกวุฒิสิทธิ์. (2559). “การพัฒนารูปแบบการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา”. **วารสารชุมชน วิจัย 10(1)** : 116-124.
- กุสุมา สว่างพันธ์. (2558). “ภูมิคุ้มกันยาเสพติดและสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย ในเขตตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์”. **วารสารการพัฒนาสุขภาพชุมชน 3(4)** : 495-513.
- คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2551). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2551 - พ.ศ.2555)**. กรุงเทพฯ : ภารกิจการเผยแพร่และสนับสนุนการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- ศิรีบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธ์. (2542). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาและการจัดทำ คู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อส.มศ.)**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์.
- จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่. (2546). **พฤติกรรมกำกวมป้องกันยาเสพติดของเยาวชนในศูนย์เยาวชนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลพร ย้งรอด. (2544). **ทัศนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีปัจจัยและวิธีการในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุษกร วัฒนบุตร พระครูโสภาสนนทกิตต์ และพระอุดมสิทธินายก. (2560). “ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาคนไทย”. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจร 6 (ฉบับพิเศษ)** : 55-65.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2556). **เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรภัก พานพิศ. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน ปัญหาเสพติดของนักศึกษา การศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อพัฒนา โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เพ็ญลักษณ์ บุญความดี. (2543). **ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยอดชาย ภูพานไร่. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอยะเย็ด จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไร่ไพ ไชยพาลี. (2546). **เจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ เมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรางคณา จันทร์คง และปาจริย์ ผลประเสริฐ. (2561). “แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกสถานศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร”. **วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข 4 (1)** : 65-74.

- วงศ์จันทร์ แก้วสีนวล. (2557). การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2559). คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข พุทธศักราช 2559. กรุงเทพมหานคร : สกสค.ลาดพร้าว.
- สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี. (2561). จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยยาเสพติดทั้งหมด ปีงบประมาณ 2556-2560. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2561. จาก http://www.thanyarak.go.th/thai/index.php?option=com_content&task=view&id=2545&Itemid=.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1. (2559). รายงานผลการปฏิบัติการประจำปี. เลย : สพป.เลย 1.
- สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558-2562. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2561. จาก https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/ProgramsandActivities/strategic_plan2558-2560.pdf.
- สิงห์ สิงห์ขจร. (2558). แนวทางพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา กับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สีนวล บุญย่านยาว. (2559). การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา อำเภอบางกระทุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สุกานดา จันทวารีย์ และสุทธิพันธ์ อรัญญาวาส. (2560). “กลยุทธ์การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. 17(3) : 88-101.
- สุจิตตา ฤทธิ์มนตรี และมานพ คณะโต. (2559). “พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดผิดกฎหมายในวัยรุ่น และผลกระทบต่อด้านสุขภาพ”. วารสารการพัฒนาสุขภาพชุมชน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2559. 4 (1) : 141-151.
- สุชัยญา เยื้องกลาง. (2561). ผลการปฏิรูประบบการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบ้านโหมนสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1. กาฬสินธุ์ : สพป.กาฬสินธุ์ เขต1.
- อุซรี แสงศิลา. (2544). สภาพปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนอุดรพาณิชยการ ช่างกล.วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

ตำแหน่ง

หน่วยงาน

หมายเลขโทรศัพท์

หมายเลขโทรศัพท์มือถือ

e-mail:

ประวัติการศึกษาการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ดร.รอง ปัญสังกา

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

042-811697

0987470802

phunsungka@gmail.com

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการเทคโนโลยีทางการศึกษา

วิทยาลัยครูอุดรธานี

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

สถาบันราชภัฏอุดรธานี

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ชื่อผู้ร่วมวิจัย

ดร.นัจรีภรณ์ ทุมสงคราม

นางสาวกิ่งนภา สกุลตั้ง

นายประวิทย์ น้อยบัวทอง

นายวีระเดช มณีนพ

ที่อยู่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย